

เรือสำรวจประมง ๒ “เรือธนะรัชต์”

ทราบเท่าที่ความใฝ่รู้ของมนุษย์ยังไม่สิ้นสุด การค้นคว้า สำรวจ บุกเบิก ย่อมยังต้องก้าวต่อไป เพื่อให้ไปตามความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการจัดตั้ง หน่วยสำรวจแหล่งประมง (Exploratory Fishing Unit) สังกัดกองสำรวจและค้นคว้า หลายสิ่งหลายอย่างในท้องทะเลหรือมหาสมุทร ที่ยังต้องได้รับการ ค้นคว้าเก็บข้อมูลและนำมาเผยแพร่ การสำรวจก็จะต้องดำเนินการต่อไป ในอ่าวไทยเรือกิตติขจรได้ดำเนินการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งเต็มกำลังความสามารถ แต่อาจจะยังไม่เพียงพอ จุดมุ่งหมายต่อไปที่อยู่ในสายตาอันกว้างไกล คือ มหาสมุทรอินเดีย ซึ่งเป็นทะเลหลวง แหล่งทรัพยากรที่ใครก็สามารถเข้าไปค้นหานำมาได้ การขยายขอบเขต อาณาเขต การทำประมงทะเลลึก จะอยู่ไม่เกินความสามารถบนความตั้งใจ หากแต่เครื่องมือและ อุปกรณ์ต้องเป็นแรงขับเคลื่อนที่ก้าวไปพร้อมกัน ดังนั้นเรือสำรวจที่มีขนาดใหญ่ รัศมีทำการไกล คงทนทะเล มีอุปกรณ์เครื่องมือทำประมงที่ทันสมัย จึงบังเกิดขึ้น

ความเป็นมา

หลังจากที่หน่วยสำรวจแหล่งประมง (Exploratory Fishing Unit) ได้รับมอบเรือสำรวจประมง “กิตติขจร” ซึ่งปฏิบัติงานในอ่าวไทยเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากข้อจำกัดของคุณลักษณะของเรือ แนวคิดในการออกสำรวจในมหาสมุทรอินเดีย หรือ ในทะเลหลวง จึงต้องมองหาหนทางและอุปกรณ์ที่ทันสมัยกว่าที่มีอยู่ เรือสำรวจประมง ๒ จึงได้ถือกำเนิดขึ้น

เรือธนะรัชต์ ต่อที่อุ้งของบริษัท นิธิงาตะ ประเทศญี่ปุ่น โดยรัฐบาลญี่ปุ่นให้การสนับสนุน โดยบริษัทผู้รับเหมาได้รวมคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมด ในราคา เงินดอลลาร์ ซึ่งคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๑๕ ล้านบาท

การออกแบบของเรือสำรวจประมงธนะรัชต์ มีต้นแบบมาจากเรือหลวงจันทร ของกองทัพเรือ โดยมี น.อ.สมารมย์ บุนนาค ร.น. เป็นผู้ออกแบบ เริ่มลงมือดำเนินการต่อเมื่อปี ๒๕๐๗ และในปี ๒๕๐๘ กำลังพลจำนวน ๒๒ นาย ซึ่งเดินทางไปฝึกอบรมที่ประเทศญี่ปุ่น ได้นำเรือเดินทางมายัง ประเทศไทย ได้ออกปฏิบัติงานในทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดียในคราวเดียวกัน

นามของเรือสำรวจประมง ๒ กรมประมงได้ขออนุญาตตั้งชื่อจากอดีตนายกรัชมณตรีฯ พณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพื่อเป็นเกียรติ จึงได้นามของเรือว่า เรือสำรวจประมง “ธนะรัชต์”

การรับเสด็จ
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
เมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๕

รับเสด็จ
สมเด็จพระยา

หน้าที่และภารกิจ

เรือธนะรัชต์ เป็นเรือสำรวจที่มีรัศมีทำการไกล และมีเครื่องมือในการสำรวจอย่างทันสมัยในสมัยนั้น พื้นที่การปฏิบัติงานจึงกินพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ผลงานจึงมีมากมาย เดินทางไปอ่าวตง พร้อมทั้งนำวัฒนธรรมของไทยไปแลกเปลี่ยนในต่างแดนหลายประเทศ รวมถึงนำนิสิต นักศึกษา ชาวประมง ไปร่วมปฏิบัติงานด้วย เครื่องมือประมงที่สำคัญเช่น เบ็ดราวปลาทุนา ซึ่งปฏิบัติงานในมหาสมุทรอินเดีย เบ็ดราวหน้าดินและอวนลากแผ่นตะเฆ่ ปฏิบัติงานในทะเลจีนใต้ จนถึง ออสเตรเลีย และอวนลอยซึ่งเป็นอีกเครื่องมือที่ปฏิบัติงานในทุกพื้นที่ อย่างไรก็ตามความภาคภูมิใจก็เฉกเช่นเดียวกันกับเรือกิตติขจร นั่นก็คือการได้รับเกียรติให้เป็น “เรือสำรวจสมุทรศาสตร์นานาชาติ” เครื่องมือที่สำคัญอีก ๑ อย่าง คือ Acoustic Equipment เป็นเครื่องมือในการหาประชากรปลาโดยใช้คลื่นเสียง ซึ่งเน้นทำในอ่าวไทย

อัตรากำลังพลประจำเรือ ๒๒ นาย เมื่อออกปฏิบัติงานจะมีเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ ร่วมออกปฏิบัติงานอีก ๔-๖ คน ระยะเวลาในการออกปฏิบัติงานในแต่ละครั้งนานนับเดือน การเดินทางเพื่อการสำรวจที่เคยปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย คือ

- ทิศเหนือ ญี่ปุ่น
- ทิศตะวันออก ฟิลิปปินส์
- ทิศใต้ ออสเตรเลีย
- ทิศตะวันตก ศรีลังกา

ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่

เจ้าหน้าที่การทำ ประเทศออสเตรเลีย เยี่ยมชมเรือ

พิธีข้ามเส้นศูนย์สูตร

คุณลักษณะทางเรือ PRINCIPAL PARTICULARS

ความยาวตลอดลำ (LENGTH OVER ALL)	45.50	เมตร(M)
ความกว้าง (BREADTH)	8.70	เมตร(M)
ความลึก (DEPTH TO UPPER DECK)	4.20	เมตร(M)
ขนาดตันกรอส (GROSS TONNAGE)	388.81	ตัน (TON)
น้ำหนักเรือ (NET TONNAGE)	264.39	ตัน (TON)
ความเร็วปกติ (SEA SPEED)	13.50	นอต (KNOTS)
ความจุถังน้ำมันเชื้อเพลิง (FUEL OIL TANK)	92.15	ลบ.เมตร(M3)

ความจุถังน้ำจืด (FRESH WATER TANK)
ห้องเย็นเก็บปลา (FISH HOLD)

53.28 ลบ.เมตร(M3)
69.85 ลบ.เมตร(M3)

เครื่องมือทำการประมง

เครื่องมือทำการประมง อวนล้อมปลาทุ่นขนาดความยาว 1,800 เมตร ลึก 280 เมตร เป็นอวนในลอนแบบไม่มีปม ท่วงमानแบบ SNAPER
PURSE RINGS
อุปกรณ์การวิจัย อุปกรณ์เครื่องช่วยอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ กว้านสมุทรศาสตร์และอุปกรณ์ ทางสมุทรศาสตร์

เครื่องมือและอุปกรณ์วิจัยการประมง FISHING AND RESEARCH EQUIPMENTS

เครื่องมือทำการประมง FISHING GEAR	อวนลากแผ่นตะเฆ่ (OTTER BOARD TRAWL) เบ็ดราวทูน่า (TUNA LONG LINE) อวนลอย (DRIFT GILL NET) เบ็ดราวหน้าดิน (BOTTOM LONG LINE)
อุปกรณ์การวิจัย RESEARCH EQUIPMENT	กว้านสมุทรศาสตร์และอุปกรณ์ (OCEANOGRAPHIC WINCH AND ACCESSORIES) ห้องปฏิบัติการเคมี - ฟิสิกส์ (DRY LABORATORY) ห้องปฏิบัติการชีวประมง (WET LABORATORY) เครื่องอะคูสติก (ACOUSTIC EQUIPMENT)

เครื่องมือหลักในเรือ MAIN EQUIPMENTS

เครื่องจักรใหญ่ MAIN ENGINE	เครื่องยนต์ดีเซล 4 จังหวะ ของนิอิกาคะ รุ่น M 6 DHS ขนาด 1,000 แรงม้า 4 CYCLE,DIESEL ENGINE, NIIGATA M 6 DHS, 650 HP
ระบบใบจักร PROPELLER	4 ใบจักร แรงบิดสูง HIGHLY SKEWED, 4 BLADES
เครื่องกำเนิดไฟฟ้า GENERATOR	ขนาด 80 KVA, จำนวน 2 เครื่อง 80 KVA, 2 SET

ประวัติความเป็นมาและผลงานโดยสรุปของเรือสำรวจประมง “ธนารัตน์”

- 2507 : เริ่มต่อเรือที่ NIIGATA ENGINEERING Co.,Ltd. ประเทศญี่ปุ่น ด้วยราคา 14.4 ล้านบาท(เฉพาะตัวเรือ)
2508 : เริ่มบุกเบิกการทำประมงด้านทะเลอันดามัน และมหาสมุทรอินเดียด้วยเครื่องมืออวนลาก
2509 : ขยายแหล่งทำการประมงออกไปทางมหาสมุทรอินเดียถึงประเทศศรีลังกา
2514 : สำรวจแหล่งทำการประมงถึงน่านน้ำประเทศออสเตรเลีย
2515 : นำเรือประมงไทย 6 ลำ ออกทำการประมงด้านอ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย
2519 : ปฏิบัติงานสำรวจรวมไทย - อินโดนีเซีย ในน่านน้ำอินโดนีเซีย

ปัจจุบัน : ประจําการปฏิบัติงานในการกำกับดูแลของสำนักบริหารและจัดการด้านการประมง
ที่ตั้งปกติอยู่ที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนบน (สมุทรปราการ) กรมประมง

--	--

อันดามัน ๒๕๐๕

บอว์เหี้ยว